

Hænderne over, at Socialdemokratiet svækkes. Men Husmænd og Gaardmænd og Herremænd med vil ikke glæde sig derover. Det danske Samfund vil ikke have Grund til at fryde sig derved. I den højtærede Landbrugsministers Tale var der jo i Virkeligheden ikke andet end den gamle Manchester-teori, som jeg nu har skildret den. Det regnes jo somme Tider for Tip-Top moderne visse Steder, i visse Afkroge af Landet, naar man skal f. Eks. til Begravelse, at tage høj Hat paa. I Regelen vil denne høje Hat i visse Afkroge af Landet være af en Model nogle Aar tilbage i Tiden, i Regelen vil den ikke pynte, men give sin Bærer et latterligt Udseende. Den Manchesterhat, som den højtærede Landbrugsminister i Øjeblikket har sat paa sit Hoved, og som han i sin Tale forleden sagde, at han bærer, som han vil, uden Hensyn til, at de andre Ministre har ment noget helt andet, indtil de til sidst gjorde Knæfald for ham, denne høje Hat, dette Skorstensrør, han møder med — jeg vil haabe, det bliver til en Begravelse, politisk set —, hvad er det for en høj Hat? Den er ganske umoderne. Den ar aflagt alle Steder i Verden. Den er efter Model Manchester 1846, der hører den hjemme, og nu er der i selve Manchester ingen, som gaar med den længere, men ude i Smørumovre kan den maaske pynte en Tid endnu. Det er ikke saa sjældent, at saadanne Moder, som er aflagt alle andre Steder, holder sig endnu en Tid i mere tilbageliggende Egne. Det har man set før. Jeg under ham den Bør. Jeg tror ikke, det bliver nogen Medbør. Jeg tror ikke, den giver hans Parti nogen Medbør. Jeg under ham den, den pynter saamænd ikke, og jeg synes nærmest, den kaster et vist latterligt Skær over ham. Frihandelen svor han til. Ja, Frihandel med Forstand. Frihandel, fri Omsætning mellem alle Lande og Folk — hvem ønsker, hvem tilstræber ikke det? Vi Socialdemokrater er i hvert Fald Frihandelsmænd. I det, som var den ideale Kærne i Cobden-Klubbens Program: Fred og Frihandel mellem alle Lande og Folk, deri er vi fuldkommen enige. Desværre er det ikke gaaet efter Programmet, og Frihandelen er ikke blevet gennemført, saadan som Cobden-Klubben ønskede det. Nu omgærder alle Lande sig med Toldmure, og nu har vi Valutadumping og de ganske frygtelige Forhold, hvor selve Forudsætningen for den frie Handel mellem Landene, nemlig Guldmøntfoden, er ophævet. Det er jo en Usandhed, der staar paa vore Penge-sedler: Veksles paa Anfordring i Nationalbanken med Guld. Vi kan jo ikke faa Guld

for Seddelen. Der er ikke mere nogen fælles ensartet Værdimaaler i Landene, og saa er selve Grundlaget forsvundet, og vi lever i ganske ekstraordinære, ganske abnorme Forhold. Alligevel prædikede den højtærede Landbrugsminister den gamle Manchester-Liberalisme fra 1846 eller deromkring. Det ærede Medlem Hr. Rode sagde i Gaar, at det gode i denne Tale skulde suppleres med det gode i den højtærede Forsvarsministers Tale. Ja, hvis det kunde, men der er det mærkelige, at den højtærede Forsvarsminister senere er løbet fra det gode i sin Tale. Det er sorgeligt, at det ikke er den højtærede Landbrugsminister, der er gaaet over til den højtærede Forsvarsminister, men omvendt. Saadan er Stillingen i Øjeblikket. Den højtærede Landbrugsministers Frihandelstale gik ud paa, at vi skulde gaa ud i hele Verden og skaffe os aabne Markeder ved at prædike for dem, at vi var et rart lille Frihandelsland. Det var en ren Solstraalefortælling, naar vi bare kom og fortalte alle Vegne, at her laa et lille idyllisk Frihandelsland, saa skulde de blive saa rørte derover. Jeg tror ikke, man noget Sted i Verden bliver rørt i disse Tider, man er ikke sentimental nogen Sted. Hvis man aabner Markeder, er det, fordi Danmark er et godt Marked for deres Produkter. Jeg er enig i, hvad den højtærede Statsminister sagde: Noget for noget, og i, hvad den højtærede Udenrigsminister sagde, at han gav det ærede Medlem Hr. Drachmann fuldstændig Tilslutning til den Betragtning, at vi maatte staa godt rustede under de kommende Traktatforhandlinger. Men den højtærede Landbrugsminister gjorde Danmark til et lille Bælum med rød Sløjfe om Halsen og frihandelsvenlig. Det er en ren Solstraalefortælling, siger jeg, og saa tror man, at man i disse Tider og i denne Verden kan komme den Vej ud. Jeg holder paa den mere realistiske Bondeopfattelse, som den højtærede Forsvarsminister desværre har forladt. Liberalisme forkyndt af den højtærede Landbrugsminister paa denne Maade som en Manchester Teori — lad os se paa dansk Landbolovgivning i Øjeblikket, er den liberalistisk? Nej, den er lige det modsatte. Dansk Landbolovgivning gennem de sidste hundrede Aar er jo antiliberalistisk. Denne Landbolovgivning har bevirket, at en selvstændig Bondestand og efterhaanden en selvstændig Husmandsstand er opstaaet og bestaar. Her er jo ikke fri Handel med dansk Jord, her er ikke Frihandel, ikke Manchester-Teori, ikke ubunden, tøjlesløs Konkurrence. Man kan ikke, som man vil, købe Jord og